

Op weg naar een beroepsvereniging 'buurtsportcoaches'?

Inventariserend onderzoek naar de haalbaarheid van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

Colofon

Titel

Op weg naar een beroepsvereniging 'buurtsportcoaches'? Inventariserend onderzoek naar de haalbaarheid van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

Auteurs

Johan Steenbergen

Eralt Boers

Roelof Lovink

Een opdracht uitgevoerd door Kennispraktijk (www.kennispraktijk.nl). Kennispraktijk adviseert bedrijven, overheden en instellingen die zich bezighouden met sport & bewegen, onderwijs en gezondheid.

© November 2016

Opdrachtgever

Kenniscentrum Sport (KCS)

Met dank aan...

De buurtsportcoaches die de online vragenlijst hebben ingevuld en de bereidheid van de vele geïnterviewden om met ons in gesprek te gaan.

Inhoud

Inleiding	4
1. Opzet van het onderzoek	6
2. Mogelijke meerwaarde van een beroepsvereniging.....	10
3. Lidmaatschap beroepsvereniging ... en wat krijgen we ervoor?	15
4. Beroepsvereniging, beroepsverenigingen en of aansluiten bij	19
5. Bekostiging beroepsvereniging	24
6. Conclusies.....	28
Bijlage 1 Gesprekken gevoerd met	31
Bijlage 2: Uitkomsten korte interactieve verkenning: aan de slag met de toekomst na de pilot	32

Inleiding

Met het programma Sport en Bewegen in de Buurt wil het Ministerie van VWS gemeenten ondersteunen bij het creëren van voldoende sport- en beweegaanbod voor alle inwoners. In het streven naar deze ambitie is de buurtsportcoach een bijna niet meer weg te denken schakel. De buurtsportcoach is zowel werkzaam in de sector sport en bewegen als in sectoren als onderwijs, welzijn en gezondheid. De buurtsportcoach is op die manier de schakel tussen verscheidene sectoren. Op dit moment zijn er zo'n kleine 5000 buurtsportcoaches werkzaam binnen de verschillende sectoren, neerkomend op zo'n 2900 fte. Het gaat hier om een diverse groep zowel qua sector waarbinnen ze werkzaam zijn, functieprofiel, werkervaring en omvang van de aanstelling.

Het afgelopen jaar (2016) is door Kenniscentrum Sport een EVC-pilot gestart voor buurtsportcoaches.¹ Deze pilot bestaat uit verschillende onderdelen, waarvan de certificering (vullen van een portfolio door buurtsportcoaches en de beoordeling hiervan) en de daaruit volgende nascholing de hoofdbestanddelen vormen.² Het eerste deel van het traject (de certificering) wordt afgesloten met een ervaringscertificaat en mede aan de hand hiervan wordt de nascholing op maat ingericht. Via deze nascholingen wordt het eventueel behalen van het 'branchecertificaat buurtsportcoach' mogelijk maakt. Dit initiatief/traject heeft onder andere tot doel branchevorming en daarmee het geven van kwaliteitsimpulsen aan (het niveau van) buurtsportcoaches.

Naast deze EVC-pilot wordt vanuit het programma Sport & Bewegen in de Buurt (SBB) door met name de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en het Kenniscentrum Sport invulling gegeven aan de kwaliteitsimpuls buurtsportcoaches tot eind 2016. Het doel hiervan is buurtsportcoaches, gemeenten en andere werkgevers te ondersteunen in de kwaliteitsontwikkeling van de buurtsportcoach. Streven is dat 'de' branche (werkgevers, werknemers) zelf uitvoering gaat geven aan de beroepsontwikkeling en beroepsvorming. Tijdens de EVC-pilot is door de buurtsportcoaches, de werkgevers en de betrokken onderwijsinstellingen met enige regelmaat naar voren gebracht dat het in het kader van verdere ontwikkeling van beroepsvorming goed zou zijn te kijken naar de haalbaarheid van een beroeps- / of branchevereniging voor de buurtsportcoaches. Deze 'signalen' komen van een groep van geringe omvang (het gaat immers om een kleinschalige pilot) en zijn in die zin te 'dun' om op grond hiervan een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches op te tuigen dan wel een aanzet te geven tot de oprichting van zo'n beroepsvereniging. Om zicht te krijgen of een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches zinvol en levensvatbaar zou kunnen zijn, moet een omvangrijke(re) en diverse(re) groep worden bevestigd. De afgelopen maanden (september tot en met medio november 2016) is dan ook een verkenning uitgevoerd naar 'de' haalbaarheid (bijvoorbeeld wat betreft draagvlak, behoefte, inhoud en bekostiging) van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches.

¹ EVC staat voor 'Erkenning van Verworven Competenties' c.q. 'Eerder Verworven Competenties'

² Voor een uitgebreide uiteenzetting van dit EVC-traject, zie:

<https://www.kenniscentrumsport.nl/branchecertificaat-buurtsportcoach/>

<https://www.kenniscentrumsport.nl/bekroon-je-werkervaring/>

Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd. Het eerste hoofdstuk geeft kort aan hoe het onderzoek is opgezet. In het tweede hoofdstuk staan we stil bij de mogelijke meerwaarde van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches. In het derde hoofdstuk wordt ingegaan op lidmaatschappen van beroepsverenigingen en of buurtsportcoaches behoefte hebben aan een beroepsvereniging. In hoofdstuk vier wordt gezien of het zinvol is om een aparte beroepsvereniging voor buurtsportcoaches in het leven te roepen of dat het meer voor de hand ligt om aan te sluiten bij bestaande organisaties (en infrastructuur). Het vijfde hoofdstuk is gewijd aan de mogelijke bekostiging van de beroepsvereniging. We sluiten af met de belangrijkste conclusies van dit verkennend onderzoek. In de bijlage staan de personen met wie de gesprekken zijn gevoerd.

1. Opzet van het onderzoek

Inleiding

Zoals aangegeven gaat het in dit onderzoek om een verkenning naar de mogelijkheden van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches. Belangrijk *doel* is zicht te krijgen op de mogelijke *richting* (wat is de mogelijke inhoud?), *inrichting* (hoe en met wie te organiseren?) en *verrichting* (hoe kan de uitvoering handen en voeten worden gegeven en wat is hiervoor nodig?) van een dergelijke beroepsvereniging. Ook is van belang te bezien of er al dan niet voldoende draagvlak is onder buurtsportcoaches, werkgevers, relevante landelijke organisaties en andere brancheverenigingen om na deze verkenning verdere stappen te nemen. In dit hoofdstuk wordt iets meer achtergrond gegeven over de opzet van het onderzoek.

Centrale vragen en 'onderzoekseenheden'

In dit onderzoek gaat het om de beantwoording van de volgende *centrale vragen*:

- *Waarom* is zo'n beroepsvereniging belangrijk en *waartoe* dient deze te leiden?
- Is er *voldoende draagvlak* onder verschillende betrokkenen voor het oprichten van een beroepsvereniging buurtsportcoaches?
- *Waaruit* kan zo'n beroepsvereniging bestaan?
- *Welke* stakeholders zijn belangrijk en op welke manieren moeten ze worden betrokken?

Deze vragen zijn leidend geweest in dit onderzoek. Om te komen tot een zo hoog mogelijke betrouwbaarheid van deze verkenning, zijn de vragen gesteld aan verschillende betrokkenen en dus bezien vanuit meerdere perspectieven en belangen. De perspectieven die hier zijn gebruikt, zijn die van de (i) buurtsportcoaches zelf, (ii) die van werkgevers en vertegenwoordigers vanuit gemeenten, (iii) enkele branche- en beroepsverenigingen, (iv) onderwijs (MBO en HBO) en (v) enkele landelijke organisaties. Ook is een gesprek gevoerd met de certificeerder binnen de EVC-pilot. De dataverzameling bestond uit een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek.

'De' buurtsportcoaches

Onder een groep buurtsportcoaches is een online vragenlijst uitgezet via het bestand van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en Kenniscentrum Sport (KCS). Het ging hierbij om een groep van 960 buurtsportcoaches, waarvan 226 de vragen hebben beantwoord.³ Het gaat hierbij om een groep met een gemiddelde leeftijd van 34 jaar (verdeling leeftijd, zie tabel 1).

³ Dit zijn buurtsportcoaches die regelmatig de bijeenkomsten van de Lerende Netwerken bezoeken en in die zin dus een gemotiveerde groep buurtsportcoaches die wellicht wat positiever staan ten opzichte van branche- en beroepsvorming dan wanneer alle buurtsportcoaches waren bevroegd. Ook zullen buurtsportcoaches uit kunst en cultuur wat ondervertegenwoordigd zijn.

Tabel 1: Leeftijd in groepen

	N	%
20 tot 29 jaar	83	36,7
30 tot 39 jaar	91	40,3
40 plus	52	23,0

Gemiddeld is deze groep zo'n 4 jaar werkzaam als buurtsportcoach en wel binnen verschillende sectoren (tabel 2). De buurtsportcoaches zijn dus vrijwel allemaal werkzaam in de sport en in iets mindere mate binnen het onderwijs en de sector welzijn.

Tabel 2: Sector(en) waarbinnen de buurtsportcoaches werkzaam zijn (meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
Sport	205	90,7
Onderwijs	133	58,8
Buurt	123	54,4
Welzijn	105	46,5
Ouderen(zorg)	70	31,0
Jeugd(zorg)	56	24,8
Kinderopvang	54	23,9
Zorg	48	21,2
Kunst en Cultuur	21	9,3
Bedrijfsleven	19	8,4
Anders*	7	3,1

De buurtsportcoaches zijn bij verschillende werkgevers in loondienst (tabel 3).

Tabel 3: Buurtsportcoaches in loondienst bij verschillende werkgevers (meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
De gemeente	55	22,1
Welzijnsorganisatie of -instelling	44	19,5
Provinciaal sportservicebureau	38	16,8
Gemeentelijk sportbedrijf	36	15,9
Werkgeversinstituut, stichting of anders	25	11,1
Gemeentelijk samenwerkingsverband	12	5,3
Onderwijsinstelling	9	4,0
Zelfstandige zonder personeel (zzp'er)	7	3,1
Zorginstelling	4	1,8
Weet ik niet	0	0
Anders*	23	10,2

De groep buurtsportcoaches die is ondervraagd geeft een iets vertekend beeld van de gehele/gemiddelde groep buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches die in dit onderzoek zijn hebt bevraagd, zijn vaker dan gemiddeld werkzaam in de settings welzijn, buurt, kinderopvang, jeugdzorg, ouderen en minder in het onderwijs (dus minder combinatiefunctionarissen 'oude stijl' en meer buurtsportcoaches). De leeftijdsverdeling van de buurtsportcoaches verschilt iets met het onderzoek dat door het Mulier Instituut en Kennispraktijk is uitgevoerd (peildatum 2014).⁴

Gesprekken gevoerd met verschillende betrokkenen

Naast deze online vragenlijst is gewerkt met een kwalitatieve vragenlijst aan de hand waarvan korte interviews zijn afgenomen. De volgende verdeling in groepen is hierin aangehouden:

- *Werkgevers en gemeenten (lokale overheid)*. Gesprekken zijn gevoerd met werkgevers waar buurtsportcoaches in dienst zijn dan wel met gemeenten waarbinnen buurtsportcoaches werkzaam zijn (soms zijn ze ook bij de gemeente in dienst). In totaal zijn twaalf gesprekken gevoerd vanuit elf organisaties (zie bijlage 1).
- *Landelijke organisaties*. Het gaat hier om enkele landelijke organisaties die direct betrokken zijn bij de kwaliteitsimpuls/ professionalisering van de buurtsportcoaches. Er zijn met drie organisaties gesprekken gevoerd.

⁴ Percentage jonger dan 36 jaar is in Mulier/Kennispraktijk onderzoek 62%, in onderhavig onderzoek 69%, percentage in de leeftijd van 36 en 50 jaar in Mulier/Kennispraktijk onderzoek 22% in onderhavig onderzoek 21,2% en percentage ouder dan 50 in Mulier/Kennispraktijk 15% en onderhavig onderzoek 9,7%. Vgl. Mulier Instituut & Kennispraktijk (2014). *Verdiepingsonderzoek buurtsportcoaches 2014: verbreding en structurele samenwerking*. Utrecht.

- *Brancheorganisaties*. Binnen het domein sport en bewegen zijn verschillende brancheorganisaties actief. Met enkele van hen zijn gesprekken gevoerd.
- *Onderwijs*. Met vertegenwoordigers uit het onderwijs zijn gesprekken gevoerd dan wel op een interactieve sessie zijn vragen voorgelegd.⁵

Op deze manier is dus veel data verzameld aan de hand waarvan het goed mogelijk is om onderbouwde uitspraken te doen over een aanzet tot richting, inrichting en verrichting van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches.

⁵ Op twee momenten zijn nog interactieve sessies geweest met betrokkenen bij het EVC-traject. Op 26 mei 2016 een korte verkenning met werkgevers en de bij het EVC-traject betrokken onderwijsinstelling HAN en CIOS (zie uitkomsten in bijlage 2) en op 10 oktober 2016, ook tijdens de EVC-pilot, met enkele vertegenwoordigers uit het onderwijs (antwoorden meegenomen in deze rapportage).

2. Mogelijke meerwaarde van een beroepsvereniging

Inleiding

Welke meerwaarde zou een beroepsvereniging kunnen hebben? In de gesprekken en in het online onderzoek zijn hier enkele vragen over gesteld. Hier gaat het dus om de vraag 'waarom' een beroepsvereniging er zou moeten komen en welke meerwaarde deze heeft voor de betrokkenen.

Mogelijke meerwaarde beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

Waarin zit de meerwaarde van een beroepsvereniging voor de buurtsportcoaches zelf? In tabel 4 staan de antwoorden die zijn gegeven.

Tabel 4: Belang beroepsvereniging voor buurtsportcoaches (maximaal 3 antwoorden mogelijk)

	N	%
Op de hoogte blijven van ontwikkelingen binnen onze beroepssector	118	52,2
Opdoen van kennis	104	46
Belangenbehartiging, bijvoorbeeld richting de politiek (lokale, provinciale of landelijke)	97	42,9
Mogelijkheid tot schooling	83	36,7
Netwerkbijeenkomsten waar collega's komen	48	21,1
Uitwisseling met collega's	48	21,1
Mogelijkheid tot accreditatie/certificering (beroepscertificaten) en verkrijgen van een kwaliteitskeurmerk	42	18,6
Juridisch advies en juridische zaken (arbeidsrechtelijk, CAO)	38	16,8
Zicht op vacatures	26	11,5
Zorgen voor optimale afstemming onderwijs en het werkveld	26	11,5
Beroepsregister waar werkgevers en opdrachtgevers je kunnen vinden	20	8,8
Anders*	5	2,2

De buurtsportcoaches zien de meerwaarde van een beroepsvereniging vooral in het opdoen van kennis, kennis uitwisselen met anderen, mogelijkheid tot scholing en het op de hoogte blijven van ontwikkelingen. Feitelijk gaat het hier dus om aspecten die te maken hebben met 'de' inhoud van hun werk. Belangenbehartiging en dan vooral de lobby richting de lokale, provinciale of landelijke politiek wordt door iets minder dan de helft als meerwaarde aangemerkt.

Werkgevers en gemeenten

In de gesprekken met de werkgevers komt een behoorlijk eensluidend beeld naar voren wat betreft de mogelijke meerwaarde van een beroepsvereniging. Van de elf organisaties staan er negen positief tegenover een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches en twee zijn wat gereserveerder of zelfs afwijzend.

Meerwaarde ligt in ...

De meerwaarde van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches ligt volgens de werkgevers/gemeenten in:

- *Belangenbehartiging richting politiek.* Door veel werkgevers/gemeenten wordt aangegeven dat ze het belangrijk vinden dat de regeling wordt gecontinueerd (hoewel in principe de regeling vanuit de rijksoverheid structureel is). Een goede lobby richting de politiek (genoemd worden hier zowel de landelijke als lokale politiek) kan hieraan bijdragen. Een beroepsvereniging kan hierin een belangrijke rol spelen door bijvoorbeeld richting politiek duidelijk te maken wat de positieve effecten zijn van de inzet van buurtsportcoaches en ze dus onontbeerlijk zijn voor de uitvoering van het lokale sport- & beweegbeleid.
- *Doorgaande professionalisering ('permanent leren').* Buurtsportcoach is een functie die in ontwikkeling is. Werkgevers vinden het belangrijk dat deze groep zich kan blijven (door)ontwikkelen en professionaliseren. Een beroepsvereniging zou hierin een belangrijke bijdrage aan kunnen leveren door 'leren van ervaringen van collega-buurtsportcoaches', 'leren van elkaar en delen met elkaar' en het 'bij elkaar brengen' te faciliteren (genoemd wordt bijvoorbeeld ook intervisie). Ook zou de beroepsvereniging trainingen, scholingen en masterclasses kunnen organiseren. Vooral de vertegenwoordigers uit de wat kleinere gemeenten geven aan dat het delen van kennis voor hun buurtsportcoaches een meerwaarde kan hebben. In sommige gemeenten zijn relatief weinig buurtsportcoaches aangesteld en dat maakt 'leren van en delen met elkaar' soms lastig.
- *Erkenning van 'beroep'.* Verschillende werkgevers/gemeenten geven aan dat met een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches de functie meer erkenning krijgt. Nu is het feitelijk geen beroep, maar met een beroepsvereniging is de kans groter dat het een echt beroep is/wordt. In die zin kan een beroepsvereniging bijdragen aan de status van de buurtsportcoach en de wat bredere erkenning en zichtbaarheid van 'het beroep' buurtsportcoach.
- *Bijeen brengen relevant netwerk.* Een beroepsvereniging kan het netwerk bijeenbrengen dat relevant is voor het verder brengen van 'het beroep' buurtsportcoach. Genoemd worden de opleiders - b.v. HBO Sportkunde, ALO, MBO Sport & Beweging, CIOS – waar de buurtsportcoaches hun opleiding hebben genoten. Juist door het onderwijs erbij te betrekken kan er een betere en vloeiender overgang/afstemming zijn tussen het onderwijscurriculum en de competenties die de functie buurtsportcoach in de praktijk met zich meebrengt.

- *Helderheid over de functie van buurtsportcoach.* Wat ook door enkele gemeenten/werkgevers wordt aangegeven is dat ze behoefte hebben aan verschillende functieprofielen en daaraan gekoppeld de salariëring. Deze profielen bieden werkgevers/gemeenten handvatten voor de gesprekken over functie en salarissen met de buurtsportcoaches. Ook is aan de hand van competentieprofielen beter in te schatten welke specifieke functie nodig is om bijvoorbeeld de gestelde beleidsdoelen dichterbij te brengen.
- *Borging en waarborging van kwaliteit.* Door middel van het in beeld brengen van competenties, bijvoorbeeld aan de hand van een EVC-traject, is het vervolgens mogelijk ook gericht in te zetten op scholing (op maat). Door een overzicht te geven van de scholingen kunnen buurtsportcoaches werken aan hun competenties. Als wordt gewerkt met opleidingen/trainingen/cursussen dan is het bijvoorbeeld iets om met accreditatiepunten te werken. Enkelen merken op dat de accreditatie wel moet plaatsvinden door een onafhankelijke 'scholingscommissie'. Zo kan uiteindelijk worden toegewerkt naar een 'beroepsregister buurtsportcoaches', wat dienst kan doen als een soort kwaliteitsregister (als buurtsportcoach word je opgenomen in dit register als je hebt voldaan aan bepaalde kwaliteitscriteria).

Sommige gemeenten/werkgevers zijn wat gereserveerder

Enkele gemeenten/werkgevers - een grote en middelgrote gemeente - zijn wat gereserveerder over het 'optuigen' van een beroepsvereniging. De volgende zaken worden genoemd:

- Er vindt binnen de betreffende gemeente en op regionaal niveau al voldoende kennisuitwisseling plaats.
- Belangenbehartiging door een beroepsvereniging op bijvoorbeeld vraagstukken op het terrein van werkgever/werknemer is niet nodig voor de groep buurtsportcoaches, mede omdat ze in de betreffende gemeenten vallen onder de arbeidsvoorwaarden van de gemeente dan wel is dit al geregeld door andere brancheverenigingen.
- De groep is veel te divers qua sector waarbinnen ze werken. Een overkoepelende beroepsvereniging ligt door deze diversiteit niet voor de hand, dit is simpelweg onhaalbaar.
- Tuig niet een beroepsvereniging op voor een groep professionals die wellicht over een aantal jaren (weer) een andere naam heeft of in het geheel niet meer bestaat.

Onderwijs

De ondervraagden vanuit 'het' onderwijs zijn enthousiast over het oprichten van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches.

- *Afstemming tussen onderwijscurriculum en 'de' praktijk ('het' werkveld).* Unaniem wordt aangegeven dat een beroepsvereniging kan bijdragen aan een optimale(re) afstemming tussen het curriculum en wat

'de' praktijk (de werkvelden) nodig heeft (competenties, vaardigheden, kennis). Buurtsportcoach is geen uitstroomprofiel, maar studenten van de opleidingen (MBO S&B, CIOS, ALO, HBO Sportkunde) komen wel terecht in de functie van buurtsportcoach.

- *Mogelijkheid tot na- en bijscholing.* Binnen het onderwijs kan worden ingespeeld op de scholingsbehoefte van de buurtsportcoaches, bijvoorbeeld door middel van meerdaagse cursussen, *minoren* of trainingen (op maat). Binnen de opleidingen is de infrastructuur aanwezig en kan fijnmazig de bij- en nascholing voor buurtsportcoaches worden vormgegeven. Aangegeven wordt dat een combinatie met een EVC-traject (EVC-aanbieder) hier een voor de hand liggende is. Dan is er een goede scheiding tussen *wat* nodig is voor de buurtsportcoach en *hoe* het scholingsaanbod er vervolgens uit kan zien (inclusief de examinering).

Branche- en ledenorganisaties

- De branche- en ledenorganisaties die zijn gesproken zijn niet tegen het oprichten van een beroepsvereniging, maar van belang is dat het volgende in ogenschouw wordt genomen:
 - Start niet als de doelgroep zelf de meerwaarde niet ziet. En daarmee samenhangend wordt aangegeven dat steeds moet worden gesteld of de behoefte van de buurtsportcoaches het beste gediend is met een beroepsgroep of dat dit ook op andere manieren is te organiseren.
 - Tuig niet iets op wat er al is, maar sluit aan bij al bestaande beroepsverenigingen.
 - Begin klein, met focus op bijvoorbeeld één item/onderwerp waarmee je deze groep direct bindt.
 - Stel een businessmodel op waaruit duidelijk wordt hoe de vereniging zichzelf in de lucht kan houden
 - Altijd beginnen met het 'waarom' en dan met name het bestaansrecht in de ogen van de doelgroep zelf – de buurtsportcoaches.
 - Steeds goed in ogenschouw houden dat er een slag kan worden gemaakt in de professionalisering van buurtsportcoaches, maar wel nadenken over de manier om dit te bewerkstelligen. Is een beroepsvereniging hier het meest voor de hand liggend of zijn er andere manieren (b.v. netwerkvorming, lichte verbanden)

Landelijke organisaties

De landelijke organisaties die zijn gesproken vinden het belangrijk dat wordt gestreefd naar een blijvende professionalisering en kwaliteitsverbetering. Een beroepsvereniging kan hieraan bijdragen. De meerwaarde die wordt genoemd komt sterk overeen met wat de gemeenten/werkgevers aangeven, met wel de volgende kanttekeningen:

- Start niet als de doelgroep en de werkgevers zelf de meerwaarde niet zien in een beroepsvereniging.
- Tuig niet iets op wat er al is, maar sluit aan bij bestaande beroepsverenigingen en infrastructuur.

- Schets wat scenario's van 'zwaar' naar 'licht', waarbij het de vraag is of dit in de vorm van een beroepsvereniging moet. Gedacht kan worden aan het bijeenbrengen van een groep stakeholders die gezamenlijk kijken hoe de buurtsportcoaches (en de werkgevers) het best zijn te bedienen.
- De branche/doelgroep moet zelf de beroepsvereniging verduurzamen ('in de lucht houden').
- Blijft een beroepsvereniging bestaan als bijvoorbeeld niet meer wordt gesproken van buurtsportcoaches?

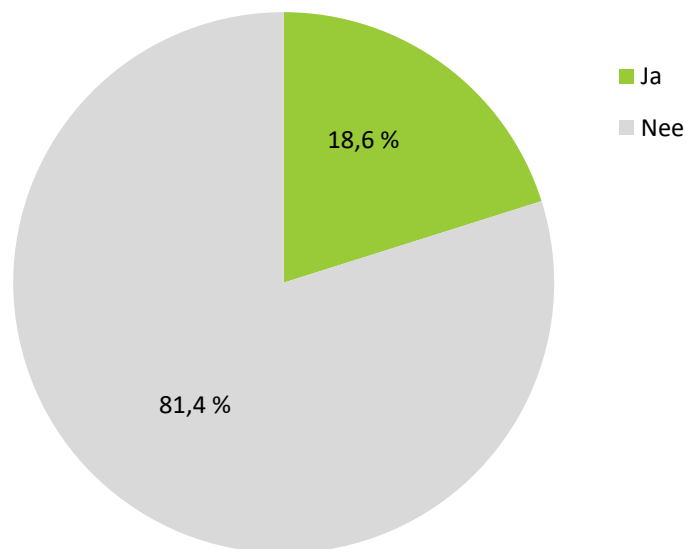
3. Lidmaatschap beroepsvereniging ... en wat krijgen we ervoor?

Inleiding

Zijn buurtsportcoaches al lid van een beroepsvereniging en waarom willen ze al dan niet lid worden van een beroepsvereniging? In dit hoofdstuk wordt ingegaan op wat de buurtsportcoaches hierop antwoorden.

Lidmaatschap van een beroepsvereniging

In figuur 1 zien we dat er relatief weinig van de buurtsportcoaches lid zijn van een beroeps- of branchevereniging. Iets minder dan één op de vijf buurtsportcoaches (18,6%, = 42 buurtsportcoaches) blijkt lid te zijn van een beroepsvereniging. Van deze 42 buurtsportcoaches is 74% (31) lid van de KVLO. Van alle ondervraagde buurtsportcoaches is dus 14% lid van de KVLO.

Figuur 1: Percentage buurtsportcoaches dat lid is van een beroepsvereniging of branchevereniging

Niet lid, maar waarom niet?

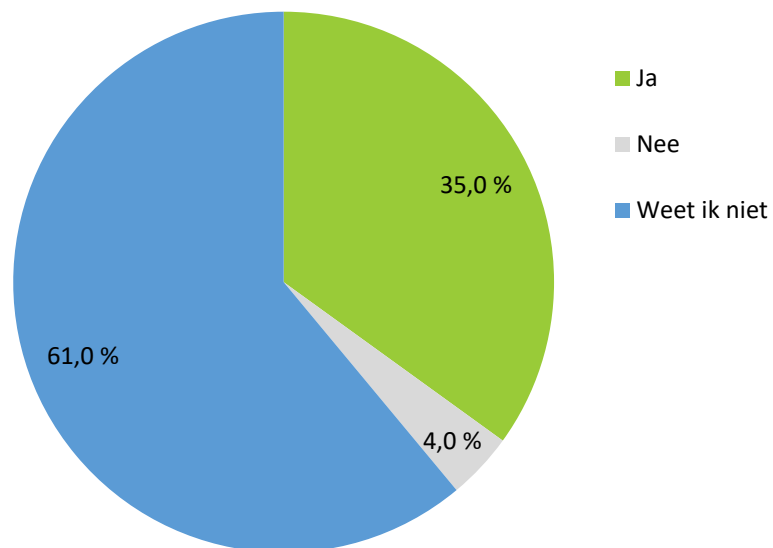
Een groot deel van de ondervraagde buurtsportcoaches is dus niet lid van een beroepsvereniging (81,4% = 184 buurtsportcoaches). De redenen staan in tabel 5. Niet geheel verrassend springen er in ieder geval twee met elkaar samenhangende antwoorden uit: 'het niet weten bij welke branchevereniging aan te sluiten' en 'omdat er geen beroepsvereniging is voor buurtsportcoaches'. Sommigen (32) geven aan dat ze de relevantie van een beroepsvereniging niet inzien.

Tabel 5: Waarom buurtsportcoaches geen lid zijn van een branche-/beroepsvereniging (meerder antwoorden mogelijk)

	N	%
Omdat ik niet weet bij welke branchevereniging ik me kan aansluiten	98	53,3
Omdat ik de relevantie niet inzie van een beroepsvereniging	32	17,4
Omdat er voor mijn beroep geen beroepsvereniging is	28	15,2
Omdat de beroepsverenigingen die ik ken niet aan mijn verwachtingen voldoen	16	8,7
Anders*	18	9,8

Lid worden van een beroepsvereniging als de mogelijkheid er is?

Een interessante vraag is of buurtsportcoaches lid zouden worden indien er wel een beroepsvereniging voor hen zou zijn. In figuur 2 de antwoorden op deze vraag.

Figuur 2: Lid worden indien er een beroepsvereniging zou zijn

Weinig buurtsportcoaches zeggen op voorhand nee tegen een beroepsvereniging

Opvallend is dat er een gering percentage is dat op voorhand zegt dat ze geen lid zouden worden indien er een beroepsvereniging zou zijn voor hen (slechts 9 van de 226). Als redenen worden gegeven dat ze (i) al lid zijn van een beroepsvereniging (KVLO, kinderopvang) of (ii) ze niet de directe meerwaarde zien van een dergelijk gremium.

Ja wel lid van een beroepsvereniging, omdat...

Ruim één op de drie geeft dus aan dat ze lid zouden worden van een beroepsvereniging, indien deze er zou zijn. Voor mogelijk lidmaatschap worden verschillende redenen genoemd. Als we kijken naar de top 5 van meeste genoemde redenen dan zijn deze te plaatsen binnen twee categorieën, die van *belangenbehartiging* en meer *inhoudelijke ontwikkeling* (kennis, scholing, delen en netwerken).

Tabel 6: Top 5 redenen waarom mensen lid zouden worden van een beroepsvereniging

1. Belangenbehartiging
2. Kennisdeling
3. Bijscholing/Persoonlijke ontwikkeling
4. Netwerken
5. Ontwikkeling vakgebied

Wellicht wel lid worden ... maar ik weet het (nog) niet

Meer dan de helft van de buurtsportcoaches (61%) geeft aan het niet te weten of ze al dan niet lid zullen worden. Een dergelijk hoog aantal is niet opvallend, het gaat immers om iets wat er (nog) niet is. Het merendeel van de buurtsportcoaches (tabel 7) geeft als reden dat ze meer *informatie* wil over de meerwaarde en de kosten en de baten.

Tabel 7: top 5 redenen waarom mensen niet weten of ze lid worden van een beroepsvereniging

1. Willen meer informatie over de meerwaarde
2. Meer informatie over kosten en baten
3. Zijn al lid van een andere vereniging en vragen zich af of dit meerwaarde biedt
4. Alleen wanneer de werkgever hierom vraagt en/of het ondersteunt
5. Uiteenlopende werkzaamheden van buurtsportcoaches zijn lastig te verenigen

Als we iets nauwkeuriger kijken en we differentiëren naar leeftijdsgroepen dan levert dit het beeld op zoals in tabel 8 is weergegeven.

Tabel 8: leeftijdsgroep uitgezet tegen interesse in een lidmaatschap van een beroepsvereniging

	20 tot 29 jaar (in %)	30 tot 39 jaar (in %)	40 plus (in %)	Totaal (in %)
Ja	32 (38,6)	28 (30,8)	19 (36,5)	79 (35,0)
Nee	1 (1,2)	7 (7,7)	1 (1,9)	9 (4,0)
Weet ik niet	50 (60,2)	56 (61,5)	32 (61,5)	138 (61,1)
Totaal	83 (100)	91 (100)	52 (100)	226 (100)

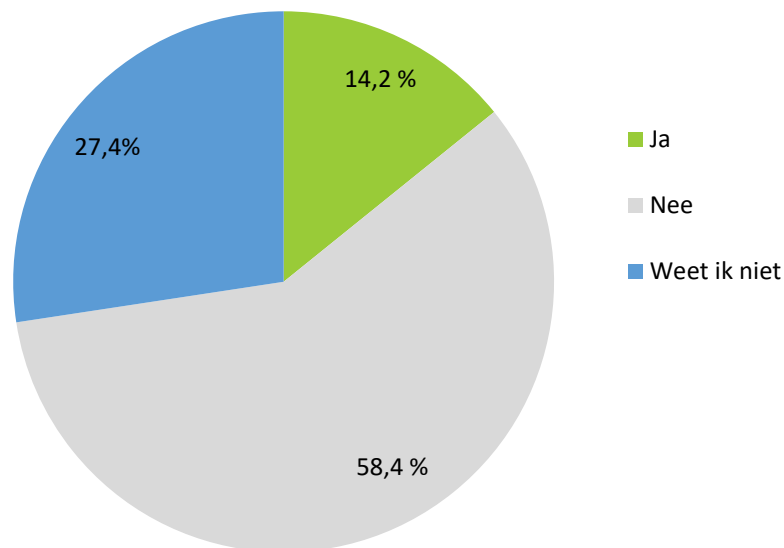
4. Beroepsvereniging, beroepsverenigingen en of aansluiten bij ...

Inleiding

Binnen het veld van sport- en bewegen zijn al verschillende beroeps- of brancheverenigingen actief zoals KVLO, Fit!vak, NBLP, NLCoach en WOS/Sportwerkgever. De vraag is dan ook of het in het leven roepen van nog een beroepsvereniging speciaal voor buurtsportcoaches wenselijk is. We hebben de buurtsportcoaches, werkgevers/gemeenten, landelijke organisaties en enkele brancheorganisaties hiernaar gevraagd.

Buurtsportcoaches en ...

De buurtsportcoaches geven aan (figuur 3) dat het niet voor de hand ligt om meer beroepsverenigingen op te richten.

Figuur 3: Meerdere beroepsverenigingen

Werkgevers en gemeenten

Werkgevers/gemeenten geven in de gesprekken aan dat het niet zinvol is iets in het leven te roepen wat al bij andere beroepsorganisaties aanwezig is. Voor de hand ligt om te kijken wat er al is en of daar bij kan worden aangesloten. Genoemd wordt het volgende:

- Op het terrein van juridisch advies over bijvoorbeeld arbeidsrechtelijke vraagstukken zijn er al organisaties als FNV-sport en WOS/Sportwerkgever. In een eventueel op te zetten beroepsvereniging is dit niet het eerste waarop men zich zal moeten richten.

- Probeer ook in geval van kennisdelen en het ontwikkelen van kennis aan te sluiten bij lokale en regionale initiatieven (denk aan 'buurtsportcoachacademy').

Brancheorganisaties

De brancheorganisaties zijn sterk voor afstemming met bestaande organisaties en wel om de volgende redenen:

- Er is al sprake van bestaande *know how* en infrastructuur.
- Kan voor de doelgroep zelf overzichtelijk zijn dat er een beroepsvereniging is met hierbinnen accenten (bijvoorbeeld buurtsportcoaches die een lesbevoegdheid hebben, buurtsportcoaches die vooral met jeugd werken, buurtsportcoaches die binnen de welzijn werkzaam zijn ...).
- Kan kostenbesparend zijn om aan te sluiten bij bestaande beroepsverenigingen.
- Tuig niet iets op wat er al is, maar begin met wat er is dan waar behoefte aan is en vervolgens kijken hoe dit het beste te organiseren is (rekening houdend met datgene wat al aanwezig is).

Landelijke organisaties

De antwoorden van de landelijke organisaties komen sterk overeen met die van de brancheorganisaties. Probeer samen te werken, omdat (i) er al sprake is van bestaande infrastructuur, (ii) het netwerk richting betrokkenen (soms leden) al is gelegd en (iii) dit kostenbesparend is. Daarnaast wordt wel aangegeven dat het goed zou zijn een database aan te leggen voor alle buurtsportcoaches, omdat nu vooral een specifieke groep buurtsportcoaches wordt bereikt (ondervertegenwoordigd bijvoorbeeld buurtsportcoaches die binnen de sector cultuur actief zijn).

Mogelijke bemensing van een beroepsorganisatie volgens de buurtsportcoaches

Wie zouden plaats moeten nemen in zo'n beroepsorganisatie? Volgens de buurtsportcoaches (tabel 9) zijn dit in ieder geval (een vertegenwoordiging van) de buurtsportcoaches zelf, gevolgd door VSG en KCS.

Tabel 9: Wie zouden in zo'n beroepsvereniging plaats moeten nemen (meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
Collega buurtsportcoaches	188	83,2
Vertegenwoordiging van werkgevers	89	39,4
Iemand van de VSG (Vereniging voor Sport en Gemeenten)	143	63,3
Iemand van KCS (Kenniscentrum Sport)	117	51,8
Vertegenwoordiging uit het beroepsonderwijs (b.v. sport- en bewegopleidingen MBO en HBO)	97	42,9
Weet ik niet/Geen mening	29	12,8
Anders*	11	4,9

Bemensing volgens werkgevers/gemeenten

Door de werkgevers en gemeenten worden verschillende partijen genoemd en de rollen die ze kunnen hebben.

- *VSG*. Deze organisaties wordt vaak genoemd als organisatie die bij het opzetten van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches een rol kan spelen. Ze zijn al mede initiatiefnemer van bijeenkomsten voor buurtsportcoaches en het netwerk richting de landelijke en lokale overheid.
- *(Vertegenwoordiging) van buurtsportcoaches*. Unaniem zijn de werkgevers/gemeenten over de rol van de buurtsportcoaches binnen een beroepsvereniging. Buurtsportcoaches moeten hoe dan ook een rol hebben hierbinnen. Enkelen geven aan dat het wellicht zinvol is een vertegenwoordiging van buurtsportcoaches te formeren die een weerspiegeling is van de diversiteit van deze groep (sector, niveau).
- *Vertegenwoordiging van werkgevers*. Sommigen geven aan ook werkgevers van buurtsportcoaches een plek te geven in een beroepsvereniging. Hierover is geen eenduidigheid. Sommige werkgevers/gemeenten geven aan dat het lastig kan zijn om zowel de belangen van werkgevers als de buurtsportcoach (de werknemers) te behartigen. Als de beroepsvereniging vooral is gericht op kennis en waarborgen van kwaliteit en niet op arbeidsrechtelijke zaken dan zien ze dit probleem niet en ligt het voor de hand om ook de werkgevers een plek te geven (b.v. vanuit Sportkracht 12) of een vertegenwoordiging hiervan (WOS/Sportwerkegever).
- *KVLO*. Een deel van de buurtsportcoaches (MBO en HBO studenten met lesbevoegdheid) is aangesloten bij de KVLO. Het merendeel van de werkgevers/gemeenten geeft aan dat het goed zou zijn te kijken hoe kan worden aangesloten bij deze beroepsorganisatie (zie ook elders). Ze geven aan dat met de ontwikkeling van de functie 'buurtsportcoach' de KVLO een rol kan spelen, maar op dit moment niet voor alle buurtsportcoaches (hebben immers niet allemaal lesbevoegdheid of staan voor de klas).
- *KCS*. Kenniscentrum Sport wordt vooral genoemd als organisatie die kennis kan leveren op tal van gebieden binnen het domein 'sport en bewegen'. Men ziet KCS niet als belangenvertegenwoordiger van de buurtsportcoaches (n.b. Kenniscentrum sport elf ook niet), maar veeleer als een belangrijke partij die, zoals nu ook het geval is (denk aan 'Lerende netwerken', 'Sport & Bewegen in de buurt'), kennis ontsluit voor de groep buurtsportcoaches en bijeenkomsten faciliteert (verbinden binnen netwerken, netwerken ontsluiten).
- *Onderwijs*. Onderwijs (de opleiders van de buurtsportcoaches) moet in ieder geval in de fase van ontwikkeling worden betrokken. Op het moment dat een beroepsvereniging structureel is, kan het onderwijs een rol spelen in het aanbieden van na- en bijscholing en 'meedenken' over welke

competenties (functieprofielen) belangrijk zijn voor deze groep en hoe deze zijn te ontwikkelen. Onderwijs wordt vooral genoemd in het kader van 'optimale afstemming tussen wat binnen het curriculum wordt aangeboden en geleerd en wat de functie/het beroep in de praktijk vraagt'.

- *EVC-aanbieder i.h.k.v. kwaliteit en certificering.* Als binnen de beroepsvereniging, in het kader van 'waarborgen van kwaliteit', wordt gekozen voor bijvoorbeeld het certificeren, het bijhouden van een beroepsregister en het op maat (laten) bij- en nascholen van buurtsportcoaches dan ligt het voor de hand een erkende EVC-aanbieder te betrekken. Op die manier kan in beeld worden gebracht welke competenties aanwezig zijn bij de buurtsportcoach en waarop eventueel bijscholing kan plaatsvinden en vervolgens te kijken welk pallet aan scholing op maat is aan te bieden.

Bemensing volgens onderwijs

De antwoorden van enkele vertegenwoordigers vanuit het onderwijs (HBO en CIOS) verschillen niet wezenlijk van die van werkgevers/gemeenten. Onderwijs ziet voor zichzelf een specifieke rol weggelegd binnen een beroepsvereniging. Vooral in het kader van (i) bij- en nascholing, (ii) beoordeling (assessments en examencommissie) van de portfolio's, (iii) masterclasses en workshops en (iv) in gesprek zijn met de doelgroep en werkgevers in het kader van afstemming tussen het curriculum/uitstroomprofielen en wat in de praktijk wordt gevraagd van de buurtsportcoach (competenties, kennis, vaardigheden).

Bemensing volgens beroeps- en brancheverenigingen

De bemensing die de beroeps- en brancheverenigingen voor zich zien, verschilt niet wezenlijk van die door de werkgevers/gemeenten worden aangegeven. Ze geven aan dat primair de doelgroep gediend moet zijn en hun wensen en behoeften zijn leidend voor hoe de vereniging handen en voeten wordt gegeven.

Bemensing volgens landelijke organisaties

De antwoorden die door de landelijke organisaties worden gegeven op de vraag naar bemensing verschillen niet wezenlijk van die door de werkgevers/gemeenten worden aangegeven. Ze benadrukken dat de branche zelf de beroepsvereniging moet dragen, zowel qua organisatie, onderwerpen als bekostiging. Ook wordt sterk benadrukt dat de organisatie zo moet worden vorm gegeven dat ze in dienst staat van het zo effectief/efficiënt mogelijk toerusten van de buurtsportcoach zelf.

Initiatiefnemers volgens de buurtsportcoaches

Ongeveer zes op de tien buurtsportcoaches zien de VSG als belangrijkste organisatie om het initiatief te nemen voor de oprichting van een beroepsvereniging (tabel 10). Ook zien ze zichzelf (of een vertegenwoordiging van zichzelf) en het KCS als belangrijke initiatiefnemers.

Tabel 10: Initiatiefnemers om een beroepsvereniging op te starten (meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
VSG (Vereniging voor Sport en Gemeenten)	129	57,1
KCS (Kenniscentrum Sport)	88	38,9
Buurtsportcoaches zelf	82	36,3
Werkgevers van buurtsportcoaches	56	24,8
Andere brancheorganisaties (b.v. KVLO)	51	22,6
Onderwijsinstellingen die buurtsportcoaches opleiden (MBO, HBO)	36	15,9
De landelijke politiek	33	14,6
Anders	9	4,0

De antwoorden die in de interviews met gemeenten/werkgevers, brancheorganisaties, landelijke organisaties en onderwijs naar voren kwamen komen, verschillen niet sterk van elkaar en komen overeen met wat de buurtsportcoaches aangeven.

5. Bekostiging beroepsvereniging

Inleiding

Zowel in de online vragenlijst als tijdens de gesprekken is de vraag gesteld naar de financiering/bekostiging van een dergelijke beroepsvereniging. Er wordt in de antwoorden een onderscheid gemaakt tussen de fase van ontwikkeling en die van de meer structurele bekostiging (financiering). In de antwoorden van de buurtsportcoach en die van de geïnterviewden blijken geen grote verschillen te zijn. We starten met wat in de gesprekken naar voren is gekomen en staan dan wat langer stil bij de buurtsportcoach zelf.

De ontwikkelfase

Om een beroepsvereniging te *ontwikkelen* is tijd en wat budget nodig. De geïnterviewden spreken van een 'aanjaaggelden', 'stimuleringsgelden' of 'impulsgelden' die nodig zijn voor deze ontwikkelfase. Dit is nodig voor bijvoorbeeld een website, marketing en communicatie richting doelgroep, formeren van de organisatie, procesbegeleider. Het gaat hier om kosten die niet door middel van een lidmaatschap zijn te verkrijgen, er is immers nog niets voor de buurtsportcoaches, maar moeten elders worden gehaald. Er worden verschillende organisaties genoemd die hiervoor zouden kunnen worden benaderd. In de eerste plaats zijn dit organisaties die een direct belang hebben bij een dergelijke beroepsvereniging, genoemd worden het onderwijs en de werkgevers van de buurtsportcoaches. Daarnaast zien de meeste van de ondervraagden het als een taak van de overheid om door middel van stimuleringsgelden iets dergelijks te ontwikkelen. Men is het erover eens dat de financiering van de ontwikkelfase moet worden ge- en onderscheiden van de structurele bekostiging van de beroepsgroep. Enkelen geven aan dat in deze fase het beste projectmatig kan worden gewerkt – gericht op het eindresultaat 'een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches'.

Structurele bekostiging

Uiteindelijk moet de beroepsvereniging haar eigen broek ophouden. De teneur is dat wanneer er waarde wordt gecreëerd en de betrokkenen het belang inzien van een beroepsvereniging, ze hiervoor ook wel willen betalen (zie elders in dit hoofdstuk hoe de buurtsportcoaches hierover denken). De volgende manieren en bronnen worden genoemd:

- *Lidmaatschapsgelden van buurtsportcoaches.* Als een beroepsvereniging meerwaarde heeft voor een buurtsportcoach dan ligt het voor de hand met lidmaatschapsgelden te werken.
- *Lidmaatschapsgelden door werkgevers.* Ook van werkgevers mag een bijdrage worden gevraagd. Als zij baat hebben bij een beroepsvereniging en ze zien de meerwaarde dan geven ze zelf aan dat hier ook iets tegenover mag staan. Wanneer men binnen de beroepsvereniging kan komen tot heldere beroepsprofielen met daaraan gekoppeld salarisschalen, dan is dit al toegevoegde waarde voor de werkgevers.

- *Advies en dienstverlening.* De beroepsvereniging kan een onderdeel bevatten over advisering, denk aan juridisch advies of advies over wijzigingen in regelingen. Er zou een constructie kunnen worden gemaakt dat deze advisering deels binnen het lidmaatschapsgeld valt.
- *Specifieke trainingen, bijeenkomsten en masterclasses.* Lidmaatschap van de beroepsvereniging geeft korting op de masterclasses, trainingen of workshops die worden georganiseerd.
- *Fee constructie.* Als wordt gekozen voor certificering, registratie in een register en accreditatiepunten dan zouden ook de aanbieders van de scholing een kleine bijdrage kunnen leveren aan de beroepsvereniging. Bijvoorbeeld in de vorm van een fee die wordt afgestaan aan de beroepsvereniging. Wel wordt aangegeven dat de beoordeling van de (kwaliteit) na- en bijscholing en of kandidaten in aanmerking komen voor accreditatiepunten (en hoeveel) moet worden gedaan door een onafhankelijke 'bij- en nascholingscommissie'.

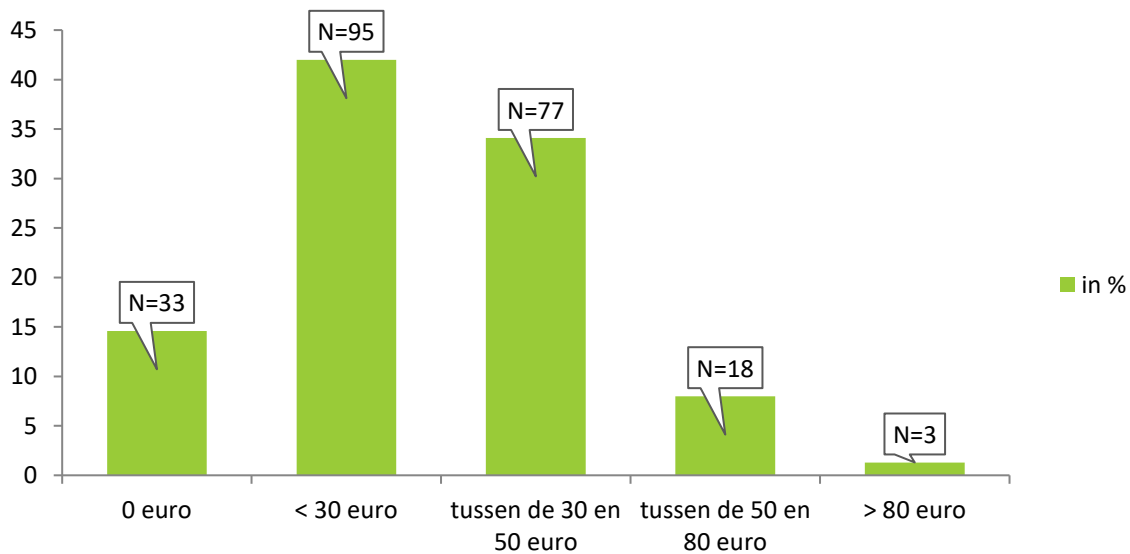
Bekostiging van een beroepsvereniging in de ogen van de buurtsportcoach

Hoe zou een beroepsvereniging in de ogen van de doelgroep zelf moeten worden bekostigd? In tabel 11 staan de antwoorden. Het meest in het oog springt dat ze VWS als belangrijkste financier zien, gevolgd door de werkgevers en buurtsportcoaches zelf.

Tabel 11: Mogelijke bekostiging beroepsvereniging volgens buurtsportcoaches (meerdere antwoorden mogelijk)

	N	%
Landelijke overheid (bijv. VWS)	153	67,7
Lidmaatschapsgelden van werkgevers van de buurtsportcoaches	98	43,4
Lidmaatschapsgelden van buurtsportcoaches	60	26,5
Weet ik niet/Geen mening	47	20,8
Gelden van sponsors	42	18,6
Anders*	2	0,9

Als aan de buurtsportcoaches wordt gevraagd wat ze zelf bereid zijn te betalen voor lidmaatschap, dan ontstaat het beeld, zoals weergegeven in figuur 4.

Figuur 4: Bereidheid buurtsportcoaches om per jaar te betalen voor een lidmaatschap

Tabel 12: Interesse in een lidmaatschap van een beroepsvereniging uitgezet tegen wat deze per jaar bereid zijn te betalen voor een lidmaatschap van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

	Ja (%)	Nee (in %)	Weet ik niet (in %)	Totaal (in %)
0 euro	4 (5,1)	5 (55,6)	24 (17,4)	33 (14,6)
< 30 euro	31 (39,2)	3 (33,3)	61 (44,2)	95 (42,0)
Tussen de 30 en 50 euro	32 (40,5)	1 (11,1)	44 (31,9)	77 (34,1)
Tussen de 50 en 80 euro	10 (12,7)	0 (0,0)	8 (5,8)	18 (8,0)
> 80 euro	2 (2,5)	0 (0,0)	1 (0,7)	3 (1,3)
Totaal	79 (100)	9 (100)	138 (100)	226 (100)

Wat we hier zien is dat de grootste groep die positief ('ja') en iets voorzichtig ('weet niet') staan tegenover het oprichten van een beroepsvereniging bereid zijn zo rond de 30 euro te betalen. Indien we de lidmaatschapsgelden in relatie brengen met leeftijdsgroepen dan zien we het beeld zoals in tabel 13 is weergegeven.

Tabel 13: leeftijdsgroep uitgezet tegen wat deze per jaar bereid zijn te betalen voor een lidmaatschap van een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

	20 tot 29 jaar (in %)	30 tot 39 jaar (in %)	40 plus (in %)	Totaal (in %)
0 euro	11 (13,3)	16 (17,6)	6 (11,5)	33 (14,6)
< 30 euro	35 (42,2)	38 (41,8)	22 (42,3)	95 (42,0)
Tussen de 30 en 50 euro	30 (36,1)	29 (31,9)	18 (34,6)	77 (24,1)
Tussen de 50 en 80 euro	7 (8,4)	6 (6,6)	5 (9,6)	18 (8,0)
> 80 euro	0 (0)	2 (2,2)	1 (1,9)	3 (1,3)
Totaal	83 (100)	91 (100)	52 (100)	226 (100)

Wat buurtsportcoaches willen voor hun lidmaatschap

In hoofdstuk 3 zagen we dat de buurtsportcoaches nog niet precies weten of ze lid zouden worden van een beroepsvereniging als deze er zou zijn. Belangrijkste reden voor deze twijfel was dat deze meerwaarde moet hebben en ook dat ze een afweging maken tussen de kosten en baten. Heel specifiek zien we in tabel 14 dat ze graag (kennis) willen uitwisselen op netwerkbijeenkomsten, scholing volgen en ook de behartiging van hun belangen (lobby) vinden ze belangrijk.

Tabel 14: Wat willen buurtsportcoaches krijgen voor hun lidmaatschap (maximaal 3 antwoorden mogelijk)

	N	%
Uitwisselingsbijeenkomsten/netwerkbijeenkomsten	125	55,3
Scholing	112	49,6
Behartiging van belangen, bijvoorbeeld richting de politiek (lokale, provinciale of landelijke)	106	46,9
Vraagbaak voor advies (b.v. juridisch, CAO)	78	34,5
Mogelijkheid tot accreditatie/certificering (beroepscertificaten) en verkrijgen van een kwaliteitskeurmerk	52	23,0
Nieuwsbrief met tal van relevante informatie	47	20,8
Jaarlijks congres	41	18,1
Onderhouden van een beroepsregister (waar werkgevers en opdrachtgevers je kunnen vinden)	35	15,5
Vacatures	32	14,2
Anders*	4	1,8

6. Conclusies

In dit verkennend onderzoek ging het om de beantwoording van de volgende, vijf vragen:

- *Waarom* is zo'n beroepsvereniging belangrijk en *waartoe* dient deze te leiden?
- Is er *voldoende draagvlak* onder verschillende betrokkenen voor het oprichten van een beroepsvereniging buurtsportcoaches?
- *Waaruit* bestaat zo'n beroepsvereniging?
- *Welke* stakeholders zijn belangrijk en op welke manieren moeten ze worden betrokken?

De volgende conclusies zijn te trekken uit dit verkennend onderzoek.

Waarom en waartoe - de mogelijke meerwaarde van een beroepsvereniging

- De meerwaarde die een beroepsvereniging kan bieden voor primair de buurtsportcoaches is leidend voor de verdere inrichting. Buurtsportcoaches zien de meerwaarde vooral in delen van ervaring en kennis, verdere professionalisering en het verhogen van de status van buurtsportcoaches (bekendheid, zichtbaarheid). Belangenbehartiging betreft met name de lobby richting landelijke en lokale politiek.
- De meerwaarde die uit de gesprekken komt met werkgevers/gemeenten en landelijke organisaties, onderwijs en brancheverenigingen komt deels overeen met die de buurtsportcoaches zelf noemen. Daarnaast wordt nog genoemd goede afstemming tussen onderwijs en werkveld.

Mate van draagvlak voor een beroepsvereniging voor buurtsportcoaches

- In potentie is er behoorlijk draagvlak onder de *buurtsportcoaches* zelf. Slechts een zeer laag percentage (4%) geeft op voorhand aan niet lid te willen worden van een beroepsvereniging als deze er komt. De grootste groep twijfelt, vooral omdat ze de meerwaarde van een beroepsvereniging (nog) niet kunnen inschatten.
- Onder de *werkgevers/gemeenten* is er behoorlijk draagvlak voor een beroepsvereniging (9 van de 11 achten dit zinvol). Belangrijke voorwaarde is dat de buurtsportcoaches zelf de meerwaarde hiervan inzien.
- Vertegenwoordigers van enkele beroepsverenigingen geven aan dat het belangrijk is dat een bepaalde 'beroepsgroep' wordt vertegenwoordigd, maar wel onder de volgende voorwaarden:
 - Aansluiten bij bestaande infrastructuur (vakbonden voor werknemers en werkgevers, bestaande kennisnetwerken en kenniskringen)
 - Niet verschillende beroepsregisters instellen, maar zaken integreren

- Het *waarom* van een beroepsvereniging moet duidelijk zijn en pas daarna komt het *hoe* (hoe organiseren we dit?) en het *wat* (wat gaat de beroepsvereniging bieden).
- Landelijke organisaties geven vooral aan dat de branche zelf aan zet is en het initiatief moet nemen. Ook geven ze aan dat steeds de vraag moet worden gesteld of een beroepsvereniging het gremium is om de meerwaarde te realiseren.

Op grond van deze verkenning kan in algemene zin dus zondermeer worden gesteld dat er voldoende draagvlak is om verdere stappen te zetten.

Organisatie en inrichting – welke stakeholders en hoe vorm geven?

- De belangrijkste stakeholders die worden genoemd zijn VSG, buurtsportcoaches zelf, werkgevers en gemeenten, het onderwijs, VWS en Kenniscentrum Sport (als leverancier van kennis).
- VSG wordt vaak genoemd als initiatiefnemer.
- Tuig de organisatie niet te groot op, begin klein en probeer aan te sluiten bij bestaande initiatieven/beroepsverenigingen.
- De bekostiging moet uiteindelijk uit 'de' branche zelf komen - buurtsportcoaches, aanbieders van scholing, werkgevers/gemeenten – en dit kan op verschillende manieren (lidmaatschap, advisering en dienstverlening, conferenties/masterclasses, trainingen). Wel geven de buurtsportcoaches zelf aan (en in die zin is dit afwijkend) dat VWS belangrijkste financier is.
- Organiseer niet te veel naast elkaar, maar probeer op het terrein van kennis samen te werken met lokale en (vooral) regionale initiatieven.
- KVLO is op dit moment de beroepsvereniging waar de meeste buurtsportcoaches lid van zijn (eerstegraads, tweedegraads en kijken uitbreiding). In dit onderzoek is dit zo'n 14%. Dat betekent dat het grootste deel van de buurtsportcoaches (nog) geen lid is van een beroepsvereniging.
- Start klein (groeimodel):
 - Klein groepje initiatiefnemers met één trekker
 - Niet op alles richten, maar op een of twee zaken waar de meerwaarde ligt voor buurtsportcoaches en werkgevers
 - Vraag stellen of, gegeven de behoefte van de buurtsportcoach, een beroepsvereniging het meest voor de hand liggend gremium is.

- Aangegeven wordt dat zinvol zou zijn om enkele scenario's op te stellen (wat betreft organisatie, inhoud en processtappen) en die met een de belangrijkste stakeholders te bespreken. Vooral ook vanuit de vraag of een beroepsvereniging het meest voor de hand ligt als structuur om de professionalisering van buurtsportcoaches het best te dienen.
- Hoewel er in algemene zin overeenstemming is over het belang van verdere kwaliteitsverbetering/professionalisering van de buurtsportcoach en de ondervraagden uitermate positief zijn over deze functie, wordt wel de vraag gesteld of het oprichten van een beroepsvereniging het meest voor de hand liggend is om te voorzien in deze kwaliteitsverbetering/professionalisering. In feite komt in de antwoorden steeds naar voren dat het vooral gaat om hoe de inrichting zo goed mogelijk handen en voeten is te geven in het kader van genoemde professionalisering/kwaliteitsverbetering.

Bijlage 1 Gesprekken gevoerd met ...

Werkgevers en gemeenten

John van Boxtel (Sportservice Nijmegen)
Ruben Buijserd (Sportbedrijf Almelo)
Jan Hardeman (SRO)
Ruud Muller (Sportservice Nijmegen)
Martijn Postuma (Sportbedrijf Almere/gemeente Almere)
Ronald van Tol (GSF)
Rudi Tuijn (Sportservice Flevoland)
Marita Verkaik (Rotterdam Sportsupport)
Martijn Schuring (Gemeente Hoogeveen)
David van der Welle (Gemeente Amsterdam)
Susan van de Wittenboer (Gemeente Eindhoven)
Hendrik-Jan Meijboom (Provincie Flevoland)

Landelijke organisaties

Marloes Aalbers (Kenniscentrum Sport)
Paul van der Meer (Kenniscentrum Sport)
Elvira Stinissen (VWS, Directie Sport)
André de Jeu (VSG)

Brancheorganisaties

Rutger Bennink (NBLP)
Cees Klaassen (KVLO)
Marja Nieuwenhuis (KVLO)
Ronald Wouters (Fit!vak)
Marjolijn Spoorenberg (WOS/Sportwerkgever.nl)

Onderwijs (MBO en HBO)

Edwin van Gastel (HAN)
Heino van Groeningen (HAN)
Leona Brandse (CIOS/Rijn IJssel)
Marlies Houben (CIOS/Rijn IJssel)
Herman Beerling (HAN)

Overige

Leon van Belle (Certiforce)

Bijlage 2: Uitkomsten korte interactieve verkenning: aan de slag met de toekomst na de pilot

Branche- en beroepsvorming buurtsportcoaches

Vier vragen in twee groepen besproken

1. *Hoe zinvol om te komen tot beroepsvorming/branchevorming? Zowel voor medewerkers als voor werkgevers*
 - Ja, zinvol. In kader organiseren (bij)scholing, accrediteren, aansluiting scholing en werkveld, belangenbehartiging, zichtbaarheid, keurmerk richting klanten en partners.
 - Vraag het vooral aan de buurtsportcoaches zelf
 - Het is een erkenning van de functie
 - Je krijgt een duidelijkere positie richting gemeenten
 - KVLO is er alleen voor combinatiefunctionarissen die les geven.

2. *Wat te doen om te komen tot branchevorming*
 - Initiatiefnemer nodig (landelijk)
 - Inventarisatie onder buurtsportcoaches houden (behoefte)
 - 1 van de G4 gemeenten betrekken
 - Lobby

3. *Welke partijen/organisaties van belang hierbij?*
 - (Vertegenwoordiging van) werkgevers en de WOS
 - Koppelen aan onderwijs (organisaties) HBO/MBO
 - Koppeling met NOC*NSF

4. *Goede voorbeelden uit het werkveld (van sport en bewegen)*
 - KVLO, Fit!vak, NBLP (leefstijl professionals), NL Coach, VVON (voetbal trainers), NOC*NSF